

La ce bun un parlament...

(Urmare din pag. 1)

preconizată de pct. 6 al Tezelor compatibilă cu o aplicare consecventă a principiului separației puterilor statului? Această întrebare se pune în mod firesc o dată ce încă îndată răsturnarea regimului ce a statat Frontul Salvării Naționale, cât și celelalte partide populare au ridicat principiul separației puterilor statului la rangul de adevărată axiomă a viitoare organizării constituționale a țării, considerându-l singura armă eficientă împotriva revenirii la metodele de guvernare dictatoriale și abuzive ale trecutului. Răspunsul la întrebarea astfel pusă nu poate fi decât negativ. Într-adevăr, în forma sa clasică, principiul separației puterilor statului presupune existența unei reprezentanțe naționale, formată din una sau două camere, care să revină funcția legislativă a statului. El presupune apoi o putere executivă, chemată să asigure bunul mers al vieții publice prin organizarea aplicării legilor și prin punerea lor în executare la cazurile concrete, cu posibilitatea de a recurge, oacă este necesar, la forța de constrângere a statului. El presupune, în sfârșit, și o justiție independentă, competentă să pedepsească infracțiunile și să soluționeze cu putere de adevăr legal, în cadrul unei proceduri publice și contradictorii, litigiile juridice. Dar dacă în orice stat bazat pe principiul separației puterilor statului, dreptul de legiferare trebuie să revină în substanță sa reprezentanței naționale, alte organe în stat putând cel mult exercita la exercitarea lui (de exemplu, printr-un drept de inițiativă legislativă, de veto absolut sau suspensiv etc.), atunci este evident că o procedură, de adopere a legilor, în care parlamentul își va refuza orice participare la elaborarea legilor sau a unor legi nu ar putea fi socotită conformă acestui principiu. Or, tocmai o astfel de procedură este prevăzută de pct. 6 al capitolului I din titlul III al Tezelor. Potrivit ei, Președintele Republicii este pus în situația de a putea stabili până în cele mai mici amănunte textul unui act normativ și să-l transforme apoi în lege printr-un simlu „da” obținut din partea corpului electoral în cadrul unei consultări directe.

Afirmația că procedura prevăzută de pct. 6 citat nu concordă cu o interpretare ortodoxă a principiului separației puterilor statului nu echivalează cu a spune că orice referendum ar fi străin de esența acestui principiu. Într-adevăr, pornindu-se de la constatarea că activitatea parlamentelor se poate îndepărta de la ceea ce constituie la un moment dat orientarea opiniei publice și că măsurile adoptate de ele pot să nu corespundă uneori intereselor majorității cetățenilor, în numeroase democrații moderne s-a admis că este necesar să se asigure corpului electoral posibilitatea de a colabora direct la procedura prin care actele adoptate de reprezentativele dobândesc forță juridică de lege. Dar atunci când se raționează astfel, se subliniază că este vorba de

instituirea unei colaborări în elaborarea legilor între reprezentanța națională și corpul electoral, iar nu de excluderea parlamentului din procesul legislativ. Nici în Elveția, patria referendumului, nici în Statele Unite, Germania sau Italia, referendumul nu este un procedeu care să permită o legiferare prin conlucrarea exclusivă a puterii executive cu corpul electoral, în disprețul oricărei participări a reprezentanței naționale la această activitate. În toate aceste state, referendumul este un corectiv al muncii parlamentare, iar nu o cale de eliminare a ei. Numai art. 11 al Constituției franceze din 1958, pe care pct. 6 al capitolului I din titlul III al Tezelor l-a copiat aproape cuvânt cu cuvânt, se abate de la acest mod de gândire. Inspirată de concepțiile politice ale generalului de Gaulle și adoptată într-un moment de profundă criză socială, Constituția franceză din 1958 poartă numai în mică măsură pe ceea ce principiul separației puterilor statului. În ceea ce privește doctrina politică a generalului de Gaulle, ea poate fi rezumată în câteva idei principale și într-o antipatie. O primă idee este că șeful statului este omul „însărcinat cu esențialul”, care guvernează țara consultând-o „fie prin referendum, fie prin alegerea Adunării”. Potrivit unei alte idei, „singur sufragiul universal este sursa puterii”, ceea ce duce la concluzia că nu numai membrii Adunării reprezentative ci și șeful statului trebuie să fie desemnați prin vot universal. În sfârșit, dacă generalul de Gaulle vorbea de principiul separației între puterea legiuitoare și cea executivă, în schimb el refuza să considere justiția ca o „putere” și vorbea numai de independența „autorității judecătorești”. Dar, pe deasupra acestor idei, doctrina politică a generalului de Gaulle era profund infleunțată de antipatie, aproape viscerală, pe care el o nutrea față de partidele politice și, implicit, față de „bucureștii” sistem care ar urmări să atribuie parlamentului rolul preponderent în stat. În orice caz, valorificată prin intermediul Constituției din 1958, această doctrină a dus la instituirea unui sistem politic în care un Montesquieu redivivus ar putea cu greu vedea o oglindire a ideilor lui cu privire la separația puterilor statului.

Iată numai câteva instituții consacrate de această constituție, pe care le-ar privi cu nedumerire: un președinte de republică în măsură să facă să fie adoptate legi peste capul parlamentului; un președinte care, în împrejurări excepționale, dispune de puteri extrem de largi pentru a lua măsurile necesare; un parlament a cărui competență este mutilată prin faptul că nu poate legifera decât în domeniile de raporturi sociale expres arătate de Constituție, plenitudinea de competență normativă revenind puterii executive; o justiție care nu este o „putere” în stat, ci doar o „autoritate”, căci ea este divizată în două ierarhii: cea a instanțelor de drept comun și cea a tribunalelor administrative.

Prima societate bancară privată în Cluj-Napoca

În vederea sprijinirii agenților economici în domeniul creșterii și diversificării producției, desfacerii de bunuri materiale, realizării unor proiecte de investiții în turism, agricultură, industrie etc. un grup de membri fondatori au luat inițiativa înființării acestei bănci în municipiul nostru.

Banca DACIA FELIX S.A. se constituie ca bancă de dezvoltare, comercială, import-export. Sediul central se află în Cluj-Napoca, str. Memorandului nr. 28 și va avea sucursale și filiale în țară și străinătate.

Principalele operațiuni ce se vor efectua de această societate bancară sunt:

- Acordarea de credite pe termen scurt, mijlociu și lung, în lei și valută, tuturor categoriilor de agenți economici.
- Atragerea de fonduri bănești, în lei și valută, din țară și străinătate, în depozite la vedere sau la termen.
- Deschiderea de conturi curente agenților economici și persoanelor fizice.

BANCA „DACIA FELIX S.A.”

- Efectuarea de plăți și încasări pentru clienți, în țară și străinătate.
- Participarea la credite consoțiale împreună cu alte bănci din țară și străinătate pentru finanțarea unor acțiuni de amploare, tehnologizarea unităților industriale de vîrf, construirea de locuințe, supermagazine, complexe turistice, autostrăzi, proiecte de investiții în agricultură.

Alte operațiuni cu caracter bancar.

Conștienți de rolul și funcțiile băncilor în economia de piață, de necesitatea realizării unui sistem bancar solid, bazat pe o politică bancară liberă de unele restricții impuse băncilor de stat, colectivul de administrație invită persoanele interesate în colaborarea cu această bancă să se adreseze la sediul acesteia pentru oferirea de informații. Cu această ocazie se vor da precizări privind depunerile de avansuri în vederea cumpărării de acțiuni.

Ioan SIMA

Președintele Consiliului de Administrație al Băncii DACIA FELIX S.A.

Licitațiile valutare

În fața băncii, dolarul S.U.A. se vinde cu 200 de lei. Unii dintre „oamenii de afaceri” dispun de sume pe care multe foste întreprinderi și viitoare societăți comerciale încă n-au reușit să le adune.

— Domnule Dumitru Sirbu, șef al serviciului de coordonare la Banca Comercială Cluj. A apărut hotărârea guvernului nr. 9 din 1991 cu privire la organizarea licitațiilor valutare. Cine organizează astfel de licitații?

— Organizator este Banca Națională, împreună cu celelalte bănci comerciale. (Agrobanc, Banca de Dezvoltare).

— De când se aplică sus-amintita hotărâre?

— Data aplicării este 18 februarie 1991.

— Cine poate participa la licitațiile valutare?

— Participanții pot fi societățile comerciale și regiile autonome organizate conform legilor nr. 15 și 31 din 1990, care au deschise conturi în lei și valută, la una dintre bănci.

— Persoanele fizice pot participa la licitații?

— La licitații nu participă persoanele fizice deținătoare de conturi și valută în bancă și nici persoanele ce dețin liber valută.

CALITATEA PRODUSELOR

Mă uit cu jale la grămada de becuri electrice folosite, după nu știu câte ore de serviciu util, când filamentul s-a rupt. Imi amintesc, că există deja, bec care funcționează 5000 (cinci mii de ore)... Există în seiful meu fabricanților de chibrite și o invenție a bășii (de chibrit) care se aprinde la infinit. Cînd va fi, oare, scos de acolo? În 1988, prin luna august, am cumpărat baterii electrice (tip lat) la prețul acelor produse de întreprinderea Elba-Banat; erau importate din Cehoslovacia. Durata lor de funcționare era de câteva ori mai mare decât ale celor fabricate în țară. Acuma, nu se găsesc nici unele. S-a publicat, prin anul '90, o carte intitulată: „Știința distrugătoare monopolurilor”, de un oarecare Ziška. Oare, a dispărut cu totul știința?

X.Y.

de două tipuri, respectiv ordine de vânzare și cumpărare valută.

— Există mai multe tipuri de asemenea ordine?

— Da. Sînt ordine de vânzare sau cumpărare la cursul zilei precedente, la cursul cel mai bun și la curs limitat. Asupra acestora agenții economici optează liber, existînd și posibilitatea punerii condiției „totul sau nimic”. Adică ori vinde toată suma, ori cumpără toată suma înscrisă în ordin.

— Ce fac unitățile care au altă valută decît dolari S.U.A.?

— Pentru vânzarea altor valute se efectuează transferul acestora în dolari pînă la plafonul minim de 10.000 dolari.

— Cei fără licență de import sînt excluși de la licitație?

— Unitățile care nu au licență de import și doresc să cumpere dolari pentru alte cheltuieli ca de exemplu plata biletelor de transport, participarea la anumite târguri sau negocieri de contracte se vor adresa băncii, iar banca, va analiza condițiile apărute și va decide, de la caz la caz, în raport de motivația întemeiată a cererii. Aceasta pentru a preveni eventualele speculații de vânzare a valutei.

— Cum vor ști agenții economici ce au de făcut?

— În prezent sîntem în posesia regulamentului elaborat de Banca Națională Română, conform hotărîrii nr. 9 a guvernului, privind organizarea activității de piață valutare în vederea trecerii la convertibilitatea leului. Pînă la sfîrșitul acestei săptămîni vom realiza o „instruire” cu conducătorii societăților și regiilor.

— Cum se va intra în posesia cursului de schimb al dolarului?

— Cursul rezultat din ședința de fixing (cursul de schimb al dolarului în lei stabilit pe baza cererii și a ofertei) se va transmite zilnic la ora 13, la radio, și se va afișa la sediile băncilor.

M. SANGEORZAN

PRECIZARE

Ne simțim obligați să precizăm că domnul Miklos Iosif prezentat în articolul „Bani să iasă” din 15 februarie a.c. lucrează la Fabrica de nutrețuri

combinată și nu are nici o legătură cu domnul Miklos Iosif de la „Carbochim”, domiciliat pe str. Buzușă nr. 2.

—R.V.—

AGENȚIA DE TURISM „NAPOCA”

str. Victor Babeș nr. 8

Facilitează obținerea asigurării sociale pentru cei care călătoresc în Germania:

- vize pentru toate țările
- excursii
- locuri în stațiunea Venus-hotel „Favorit”

Ghizii și colaboratorii agenției sînt convocați pentru 25 februarie, ora 16, la sediul agenției. (21950)

SINDICATUL LIBER AL I.C.S. METALO CHIMICE

anunță

În data de 20 februarie 1991, la orele 17.30, în sala Casel de Cultură a Studenților din Piața Păcii nr. 1 va avea loc adunarea generală a salariaților membrii de sindicat.

CONSILIUL SINDICATULUI

FULGOR G.m.b.h. — GERMANIA SPARK K.f.t. — UNGARIA SAMINPEX — ROMANIA

organizează

O EXPOZIȚIE CU VINZARE DE ACUMULATORI AUTO PENTRU UTILAJE ȘI STAȚIONARI. Cu ocazia expoziției sînt invitate pentru contractare firmele interesate.

FULGOR — o garanție a calității!

SPARK ȘI SAMINPEX — o garanție a afacerilor sigure!

Expoziția este deschisă între 20 și 25 februarie, orele 10-18, în str. Baritiu nr. 30, Cluj-Napoca, telefon 1-54-40. (22008)

SOCIETATEA COMERCIALĂ „NEPTUN-OLIMP” S.A.

din județul Constanța

recrutează pentru sezonul estival 1991 următoarele categorii de personal calificat și necalificat:

- ospătari
- bucătari
- cofetari
- cameriste hotel
- muncitoare bucătărie
- manipulanți depozite
- muncitori spații verzi
- îngrijitoare curățenie.

Unitatea noastră asigură transportul dus-întors, cazare și masă gratuită.

Solicitanții sînt rugați să se prezinte la sediul Oficiului Forțelor de Muncă din județul dv. pentru înscriere, urmînd ca în perioada 18-20 martie a.c. să aibă loc întîlnirea cu delegatul Societății comerciale „Neptun-Olimp” S.A. pentru încheierea contractelor de muncă. (231)

